VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO

Budjettiosasto
budjettineuvos Annika Klimenko

5.10.2018

Hallintovaliokunta, asiantuntijakuuleminen 3.10.2018

HE 123/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

MAAKUNTA- JA SOTE-UUDISTUKSEN VALMISTELUN JA TOIMEENPANON RAHOITUS

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon rahoitus vuosina 2017–2019

Maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanoon on vuoden 2019 talousarvioesityksessä sekä jo tehtyjen talousarvioratkaisujen myötä kohdistettu lisärahoitusta yhteensä noin 598 milj. euroa vuosina 2017–2019 (698 milj. euroa, jos huomioidaan valinnanvapauspilottien valtuuden käytöstä vuoden 2019 jälkeen aiheutuvat kustannukset). Pääosa rahoituksesta on budjetoitu talousarvion momentille *28.70.05 Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus*. Lisäksi rahoitusta on kohdistettu erityisesti valinnanvapauden pilottihankkeiden kustannuksiin myönnettäviin avustuksiin sekä ministeriöiden toimintamenoihin niiden lisääntyvistä ohjaustehtävistä johtuen. Uudistuksen valmistelua ja toimeenpanoa toteutetaan useissa valtionhallinnon organisaatioissa normaalin toimintamenorahoituksen puitteissa. Myös kunnat ja kuntayhtymät osallistuvat valmisteluun osin omalla rahoituksellaan. Ilman erillistä lisärahoitusta toteutetun valmistelun kustannuksista ei toistaiseksi ole esittää arviota.

Momentti	**2017**	**2018 (sis. LTA)**	**2019**	**Yhteensä**
28.70.05 Maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen valmistelun ja toimeenpanon tuki ja ohjaus	53,3	199,0	211,0	463,3
28.01.01 Valtiovarainministeriön toimintamenot		1,8	1,8	3,6
33.01.01 Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot		0,7	0,7	1,4
33.60.38 Valtionavustus valinnanvapauden pilottihankkeiden kustannuksiin	30,0	100,0		130,0 (230,0)

Vuoden 2019 talousarvioesityksessä momentin 28.70.05 rahoitukseen on varattu noin 211 milj. euroa, josta 93 milj. euroa on maakuntien valmistelun tukea ja noin 98 milj. euroa kohdennetaan Digi-muutosohjelman toimeenpanoon ja maakuntavalmistelun ICT-tukeen. Väliaikaishallinnon arvonlisäverokorvaukseen on varattu 15 milj. euroa.

Maakuntien perustamisen myötä lisääntyviin valtion ohjaustehtäviin liittyen on vuodesta 2018 lähtien osoitettu 1,8 milj. euron lisäys valtiovarainministeriön toimintamenoihin ja 0,7 milj. euron lisäys sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenoihin.

Valinnanvapauspilottien rahoitus on kokonaisuudessaan yhteensä 230 milj. euroa. Nykylainsäädännön mukaisiin valinnanvapauden pilottihankkeisiin on vuoden 2017 lisätalousarviossa myönnetty 30 milj. euroa. Vuoden 2018 varsinaisessa talousarviossa on tulevan lainsäädännön mukaisiin pilottihankkeisiin osoitettu 100 milj. euroa. Vuoden 2018 lisätalousarviossa valinnanvapauspilottien rahoitusta lisättiin 100 milj. eurolla ja muutettiin rahoitus valtuuteen perustuvaksi siten, että tulevan lainsäädännön mukaisista pilottihankkeista saa aiheutua menoja yhteensä 199 milj. euroa. Loput valtuuden käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista tullaan budjetoimaan vuoden 2020 ja tätä seuraavien vuosien talousarvioissa.

Vuosia 2019-2022 koskevan julkisen talouden suunnitelman yhteydessä hallitus linjasi, että maakuntien tarvitsemien digitalisaatio- ja ICT-palveluiden toteuttamiseksi maakuntien ICT-palvelukeskus Vimana Oy:tä pääomitetaan siirtämällä yhtiöön valtion osakeomistuksia noin 30 milj. euron arvosta. Summassa on huomioitu myös mahdollinen yhtiön valtiolle maksaman veron osuus siten, että Vimanan nettorahoitus osakesiirron avulla olisi 20 milj. euroa.